Vier van de vijf leerlingen hadden na een maand leestraining avi-instructieniveau 9. foto CED-Groep

GEBRUIK NIEUWSBEGRIP LEVERT DIDACTISCHE ÉN PEDAGOGISCHE WINST OP

'Stel hoge, haalbare doelen'

tekst Ronald Buitelaar

Dat Nieuwsbegrip kan zorgen voor flinke verbetering van het begrijpend leesniveau van leerlingen was al langer bekend. Minder bekend was dat de, door de CED-Groep ontwikkelde, methodiek ook kan worden ingezet voor verbetering van het technisch lezen. De dit jaar afgestudeerde leraar basisonderwijs Tessa Egbertsen leverde het bewijs door teksten uit Nieuwsbegrip te gebruiken voor intensieve trainingen van technisch lezen. Het resultaat: spectaculaire leerwinst.

Tessa Egbertsen is in juni 2009 afgestudeerd als leraar basisonderwijs en combineert op dit moment invalwerk op een cluster 4 school met haar studie pedagogiek/onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit in Groningen. Een studiekeuze die het directe gevolg is van haar succesvolle aanpak van het leesonderwijs op De Wissel, een cluster 4 school in Almelo. Egbertsen: 'Ik wilde eigenlijk orthopedagogiek gaan studeren, maar heb voor pedagogiek/onderwijskunde gekozen, omdat ik ontdekt heb hoe leuk het is een methodiek te ontwikkelen waarmee je leerlingen écht vooruit kunt helpen.'

Opschroeven

Egbertsen werd en wordt ondersteund door dr. Kees Vernooij van het lectoraat 'Doorlopende leerlijnen, effectief taal- en leesonderwijs' van Hogeschool Edith Stein in Hengelo. Egbertsen: 'Ik wilde per se iets met lezen doen omdat het de basis is voor alle andere vakken. Na gesprekken met Kees en bestudering van literatuur heb ik ervoor gekozen te onderzoeken of het mogelijk is het technische leesniveau in korte tijd op te schroeven.'

Boeken door de klas

Voor haar onderzoek werd een groepje van vijf leerlingen (8 á 10 jaar) samengesteld, dat qua avi-niveau varieerde van beheersingsniveau 3 tot instructieniveau 9. Omdat Egbertsen al eerder geconstateerd had dat

haar leerlingen weinig gemotiveerd waren voor leesonderwijs – 'bij het woord alleen al was de animo weg' – besloot ze eerst met de kinderen te bespreken welke onderwerpen hen boeien. Vanwege hun voorkeur voor actualiteitenprogramma's als Nieuws uit de Natuur en het SchoolTV-weekjournaal kwam zij terecht bij leesteksten van de methode Nieuwsbegrip. Egbertsen: 'Hoewel de methode bedoeld is voor begrijpend lezen, zijn de teksten ook prima te gebruiken voor technisch leesonderwijs.'

Struikelen

In de aanpak van Egbertsen wordt elke tekst, 's morgens bij aanvang van de lessen, geïntroduceerd door het behandelen van een 'woordcluster' van vijf moeilijke woorden. Egbertsen: 'Dan hoeven ze daar niet meer over te struikelen.' Vervolgens leest de leerkracht de tekst voor en lezen de leerlingen voor zichzelf mee. Daarna wordt de tekst door iedereen hardop gelezen, waarbij de leerkracht het tempo bepaalt.

Tessa Egbertsen: 'Ik wilde per se iets met lezen doen omdat het de basis is voor alle andere vakken.'

Partner-lezen

De volgende stap is dat twee leerlingen, één met een hoog avi-niveau en één met een laag avi-niveau gaan 'partner-lezen'. Hierbij leest de leerling met het hoge niveau de eerste zin. De leerling met het lagere niveau leest de zin nogmaals en vervolgt met de tweede zin. De leerling met het hogere niveau herhaalt die zin, verbetert eventuele fouten en leest daarna de derde zin, etc. Egbertsen: 'Door op deze manier te lezen, neemt de taakgerichte leertijd toe.'

Tekstspelletjes

Om alvast een link te leggen met begrijpend lezen, wordt het partner-lezen van tijd tot tijd aangevuld met prikkelende tekstspelletjes – 'hoe vaak hoor je het woord piraat?' – of het 'beredeneren' van de tekst. Egbertsen: 'Ik oefen hardop met welke leesstrategieën zij de tekst kunnen leren begrijpen.' De leesaanpak krijgt 's middags een vervolg als de leerlingen een half uur voor zichzelf gaan lezen. Egbertsen: 'Ik geef het goede voorbeeld door zelf ook een boek te pakken.'

Gedragsproblemen

Hoewel Egbertsen al snel doorhad dat haar aanpak aansloeg, was ook zij verbaasd toen bleek dat vier van de vijf leerlingen na een maand leestraining avi-instructieniveau 9 hadden. Voor Egbertsen een uiterst bevredigend resultaat. Toch wijst ze op een ander aspect dat in haar ogen minstens zo belangrijk is: 'Omdat de kinderen zo gemotiveerd bezig waren, namen ook de gedragsproblemen af.'

Ideale situatie

Na een presentatie voor haar collega's op De Wissel was het team zó enthousiast dat besloten is de school te abonneren op Nieuwsbegrip en haar werkwijze in andere klassen over te nemen. Egbertsen zelf is vooral benieuwd of haar aanpak ook in het reguliere basisonderwijs aanslaat: 'Dit was natuurlijk een ideale situatie met vijf leerlingen en ondersteuning van een klassenassistente, maar werkt het ook in een klas met veel meer leerlingen?'

Het echte lezen

Voor collega's die haar methodiek ook willen gaan gebruiken, somt ze nog even de aanbevelingen op uit haar afstudeeropdracht: 'Stel hoge, haalbare doelen, zorg voor een effectieve leestijd van minimaal 400 minuten per week, stel het échte lezen centraal en neem een abonnement op Nieuwsbegrip.'

Brochure Nieuwsbegrip

Bij deze editie van KlasseApart wordt de nieuwe brochure van Nieuwsbegrip meegeleverd. Met de uitbreidingen Nieuwsbegrip in Beeld en Nieuwsbegrip XL is het een nog aantrekkelijker manier geworden om leerlingen enthousiast te maken voor begrijpend lezen. Aan de hand van het nieuws levert de redactie namelijk wekelijks verse teksten en opdrachten. Nooit meer een saaie tekst met Nieuwsbegrip!
Gratis uitproberen? Surf naar www.nieuwsbegrip.nl.

Meer weten?

Astrid Kraal
a.kraal@cedgroep.nl
010 4071483
www.nieuwsbegrip.nl